

Vraag nr. 107
van 20 september 2002
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Vrijwilligerswerk – Stand van zaken

Op 31 maart 2000 besliste de Vlaamse regering het vrijwilligerswerk duidelijker te erkennen en te waarderen. Hiervoor werd een werkgroep opgestart om de activiteiten in de grenszone arbeid-niet-(gewaardeerde)-arbeid te inventariseren. Tevens zouden de knelpunten voor een erkenning en waardering van deze activiteiten worden aangeduid.

Op 1 december 2000 heeft de minister aan de Vlaamse regering een nota met de resultaten van de werkzaamheden voorgelegd. De minister kreeg de opdracht de knelpunten te laten agenderen op de Interministeriële Conferentie Werkgelegenheid om te streven naar een oplossing.

Op 22 december 2000 werd het thema besproken op de Interministeriële Conferentie Werkgelegenheid, waarbij beslist werd een werkgroep op te richten om oplossingen uit te werken.

Mag ik de minister vragen naar de stand van zaken van dit dossier ?

Antwoord

Met de beslissing van 31 maart 2000 wilde de regering het signaal geven dat zij zowel het vrijwilligerswerk als de semi-agorale arbeid waardeert. Voor beide werd een aparte werkgroep opgericht om een inventarisering van de activiteiten en knelpunten op te maken. De werkgroep Vrijwilligerswerk valt onder de leiding van minister Vogels. Daarom verwijs ik naar haar antwoord op de gelijkaardige vraag (*schriftelijke vraag nr. 95 van 8 februari 2001 ; Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 10 van 30 maart 2001, blz. 1301 en schriftelijke vraag nr. 183 van 14 mei 2001 ; BVA nr. 1 van 5 oktober 2001, blz. 196 – red.*).

De werkgroep voor het "vrijetijdswork" heeft in opvolging van de beslissing van 31 maart 2000 de knelpunten geïnventariseerd en aan een onderzoek onderworpen.

Semi-agorale arbeid wordt omschreven als activiteiten die in de vrije tijd door een natuurlijk persoon uitgevoerd worden tegen een beperkte vergoeding en zonder dat ze tot de persoonlijke levenssfeer behoren. Het gaat om activiteiten die in

meerdere of mindere mate in georganiseerd verband verricht worden ten behoeve van anderen of van de samenleving in haar geheel, en die een maatschappelijke meerwaarde opleveren, zonder dat ze deel uitmaken van een geheel van activiteiten met een louter economische finaliteit.

Om semi-agorale arbeid maatschappelijke erkenning en een volwaardig herkenbaar statuut te geven, rijzen een aantal knelpunten.

De knelpunten zijn gesitueerd op het vlak van de regelgevingen die tot de federale bevoegdheden behoren.

1. Arbeidsrechtelijke verplichtingen

Semi-agorale arbeid is beperkter in duur dan een derde van een voltijdse tewerkstelling, voldoet niet aan de vereiste minimale arbeidsduur en dient vrijgesteld te worden van verplichtingen met betrekking tot zondagsrust en feestdagen. Momenteel zijn er slechts beperkte nominatief aangeduide activiteiten vrijgesteld van arbeidsrechtelijke verplichtingen.

Een uitbreiding van de mogelijkheden binnen de arbeidswetgeving voor vormen van semi-agorale arbeid is nodig.

2. Sociale zekerheid

Aangezien juridisch uitgegaan wordt van het beginsel dat semi-agorale arbeid voornamelijk plaatsvindt onder een arbeidsovereenkomst, valt hij onder de toepassing van de RSZ-wet (*RSZ : Rijksdienst voor Sociale Zekerheid – red.*). Semi-agorale arbeid als globale categorie vrijstellen van de gehele of gedeeltelijke bijdragebetaling is nodig, alsook het mogelijk maken van een cumulatie van uitkeringen met vergoedingen uit vrijetijdswork.

3. Fiscale wetgeving

Op grond van het maatschappelijk nut kan worden geargumenteed dat inkomsten uit semi-agorale arbeid fiscaal vrijgesteld worden tot een bepaalde grens. Bijvoorbeeld via de "fiscale vrijstelling om sociale en culturele redenen".

4. Burgerlijke aansprakelijkheid

Tussen degene die de semi-agorale activiteit uitvoert en de organisatie die de activiteiten coördineert, bestaat een gezagsband en in beginsel een arbeidsovereenkomst. De persoon

die semi-agorale arbeid verricht, is dan volgens artikel 18 van de arbeidsovereenkomstenwet alleen aansprakelijk bij bedrog, zware schuld of herhaalde lichte fout. De organisatie die het vrijetijdswerk coördineert, heeft dan een verhoogde aansprakelijkheid in de hoedanigheid van aansteller.

Een mogelijke oplossing bestaat erin een stelsel van toegelaten semi-agorale arbeid te erkennen, met een overeenkomst sui generis en een strikte bepaling van grensbedragen voor het inkomen dat eruit voortvloeit. De te bepalen grensbedragen dienen het occasionele karakter van de semi-agorale arbeid toe te laten zonder een nieuwe werkloosheidsval te creëren.

Met betrekking tot deze problematiek zijn volgende stappen ondernomen. Op 1 december 2000 werd een nota met de resultaten van de werkzaamheden aan de Vlaamse regering voorgelegd en werd beslist de knelpunten te agenderen op de Interministeriële Conferentie Werkgelegenheid om te streven naar een oplossing in de hierboven beschreven zin.

Op de Interministeriële Conferentie Werkgelegenheid van 22 december 2000 is de problematiek van de semi-agorale arbeid besproken. De conclusie was dat deze vrij complexe aangelegenheid verder zou worden besproken op een interkabinetten-werkgroep die op initiatief van de federale minister van Werkgelegenheid Laurette Onkelinx samengeroepen zou worden. Tot op heden werd er, ondanks aandringen, door mevrouw Onkelinx nog geen initiatief genomen.

Via bilaterale contacten met de federale regeringscommissaris, mevrouw Greet Van Gool, is intussen verkregen dat er prioritair werk gemaakt zou worden van een statuut vrijwilligerswerk. Via deze weg zouden een aantal ad hoc problemen opgelost kunnen worden voor de vrijetijdswerkers.